

FILOZOFICKÁ FAKULTA
Univerzita Karlova

Ústav anglického jazyka a didaktiky

Posudek závěrečné práce

předložené na Ústavu anglického jazyka a didaktiky
na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy

Jméno a tituly posuzující/ho: Mgr. Kateřina Vašků, Ph.D.

Posudek: vedoucího/vedoucí oponenta/oponentky

Autor/autorka: Šárka Špotová

Název práce: *English and Czech somatic phrasemes*

Rok odevzdání: 2021

Předložena jako práce: bakalářská diplomová

Odborná úroveň práce:

vynikající velmi dobrá průměrná podprůměrná nevyhovující

Věcné chyby:

téměř žádné vzhledem k rozsahu přiměřený počet méně podstatné četné závažné

Zvolená metoda:

původní a adekvátní vhodně zvolená nepříliš vhodná nevhodně zvolená

Výsledky:

originální původní i převzaté netriviální kompilace citované z literatury opsané

Rozsah práce:

příliš velký přiměřený tématu dostatečný nedostatečný

Použitá sekundární literatura (počet a výběr titulů):

nadprůměrná (rozsahem nebo náročností) průměrná podprůměrná nevyhovující

Grafická a formální úroveň:

vynikající velmi dobrá průměrná podprůměrná nevyhovující

Jazyková úroveň:

vynikající velmi dobrá průměrná podprůměrná nevyhovující

Tiskové chyby:

téměř žádné vzhledem k rozsahu a tématu přiměřený počet četné

Celková úroveň práce:

vynikající velmi dobrá průměrná podprůměrná nevyhovující

Stručná charakteristika práce (vyplňuje vedoucí, cca 100-200 slov)

Cílem diplomové práce je zmapovat lexikální pole frazémů obsahujících lexémy *srdce* a *nervy* v češtině a v angličtině a zjistit, jaké jsou mezi těmito jazyky ve zkoumané oblasti rozdíly. Metodologicky studie kombinuje práci se slovníkovými daty a s korpusy, což umožňuje zmapovat pole v co největší šíři.

V analytické části se práce soustředí především na data korpusová. Data jsou analyzována jak kvantitativně, tak kvalitativně, především se zaměřením na formální strukturu frazémů a na jejich sémantiku. Práce byla průběžně konzultována především ve své první části. Domnívám se, že by práci prospělo více propracovat cíle práce, především se zaměřením na stanovení hypotéz. Práce má velmi široký záběr a pokouší se popsat zkoumané lexikální pole z několika úhlů (formální popis frazémů, sémantika v rámci konceptuálních metafor, kontrastivní výzkumná sonda). V případě takto komplexního výzkumu jsou dobře stanovené výzkumné cíle nezbytné.

Slovní vyjádření, komentáře a připomínky (cca 100-200 slov)

Silné stránky práce:

Autorka zpracovala velké množství dat a skutečně se jí podařilo vytvořit užitečný seznam frazémů v obou jazycích. Domnívám se, že zvolená metoda, tedy porovnání dat slovníkových a korpusových, je pro tento účel vhodná, mimo jiné i proto umožnila identifikaci frazémů, které se v jednom nebo druhém zdroji nevyskytují (autorka tyto frazémy zmiňuje na str. 35).

Metoda vyhledávání frazémů pomocí kolokací, které opakované výskyty odhalí, je vhodná (avšak při stanovení minimální frekvence kolokace 1 se tato výhoda ztratí).

Formální klasifikace umožňuje porovnat frazémy mezijazykově z formálního hlediska.

Sémantický popis frazémů se zaměřením na systematické užití metafor (podle teorie konceptuální metafory) zjišťuje, že rozdíly mezi češtinou a angličtinou v tomto ohledu nejsou velké. V této části se autorce podařilo identifikovat řadu konceptuálních metafor.

Kontrastivní sonda je spíše ilustrační, nicméně dobře prezentuje příklad mezijazykové shody a neshody.

Slabé stránky práce:

Za slabinu práce považuji to, že je převážně deskriptivní a často se vyhýbá interpretaci výsledků. Typickým příkladem tohoto přístupu je fakt, že autorce v obou typech vychází, že české frazémy mají větší tendenci k typu V-PREP-N než anglické frazémy, které naopak preferují typ V-N. Interpretace takového zjištění jistě není jednoduchá, avšak výsledky nejsou komentovány nijak (dokonce není zmíněno ani to, že tato tendence je stejná v obou typech). Především tato první obsáhlá formální část analýzy se z tohoto důvodu zdá neukončená, není jasně, co nám výsledky o povaze zkoumaných frazémů říkají.

Zadruhé je práce z metodologického hlediska na několika místech nekonkrétní. Není přesně definováno, na jakém základě je zahrnut lexikální frazém (jehož podstata je poněkud jiná, jelikož nelze použít stejný test ustálenosti pomocí frekvence výskytu, který lze použít u víceslovných frazémů). Tak například není jasné, jestli vyšší výskyt lexikálních frazémů v angličtině není daný tím, že se práce zaměřuje více na kompozita (která jsou obecně v angličtině častější) než na odvozená slova (jejichž idiomatická povaha je mnohem obtížněji odhalitelná). Dále není v práci opakovaně (např. na str. 39 a dále při sémantickém popisu jednotlivých typů) stanoveno, z jakého celku jsou prezentovaná procenta v závorce za významy (je to z celku 25 nejčastějších frazémů, nebo všech frazémů ve vzorku?). Tabulky neobsahují některé údaje, např. celkový počet frazémů. Ideální by bylo mít všechny hlavní kvantitativní údaje zahrnuté v tabulkách.

FILOZOFICKÁ FAKULTA
Univerzita Karlova

Ústav anglického jazyka a didaktiky

V části o konceptuální metafoře opět není zřejmé, z jakého celku jsou prezentované počty (např. str. 67) a v některých případech mi nejsou jasná kritéria zařazení frazémů, např. rozlišení HEART AS A CONTAINER a HEART AS AN OBJECT, kdy v první skupině jsou také zařazeny případy (str. 67) typu to win/capture someone's heart.

Otázky k obhajobě a náměty do diskuze:

Mohla byste krátce shrnout hlavní závěry formální analýzy vzorku (ne nutně lexikálních frazémů, ale hlavně kolokačních)?

Jakým způsobem bylo postupování při identifikaci konceptuálních metafor?

Navržená klasifikace:

výborně velmi dobře dobře neprospěl/a

Místo, datum a podpis vedoucího/oponenta:

V Praze, 19.1.2021